

دو خبر

تازگی به نازگی در بازار بی‌روقت و غمزده فروش کلاست و آلبوم موسیقی ایران. آلبومی به خوانندگی خانمی روانه بازار شده که شاید بتواند شوکی به این بازار وارد کند. شنیدن این خبر در وهله اول بعد از گذشت بیست و اندی سال شاید کمی عجیب به نظر بیاید و آدمی را به تأمل وادارد اما به عقیده نگارنده این موضوع مسبوق به سابقه است؛ به یاد دارم که جناب حجت‌الاسلام هادی معرفت از علمای محترم حوزه علمیه قم چند سال پیش در یکی از روزنامه‌های عصر مقاله‌ی تحلیلی ارائه فرموده بودند که اشراق بر تحقیق موسیقی در کتب اربعه روایات و احادیث شیعه داشت و از قول پیامبر اکرم (ص) آورده بودند که ایشان در موقع ورود به (احتمالاً) مدینه با جمع حبشیان مواجه شدند که مشغول ساز و دهل زدن و پایکوبی بودند که به محض دیدن پیامبر (ص) باز ایستادند که ایشان به ادامه سرور امر فرمودند. در جای دیگر از امام سجاد (ع) آورده‌اند که از کنیزکی که خوش می‌خواند از ایشان استفسار شده بود و ایشان در جواب فرمودند: چه عیبی دارد که کنیزکی با آواز خوش خود تو را به یاد نهشت بیاورد؟ می‌دانیم که هیچ‌وقت موسیقی جدی و اصولاً موسیقی کلاسیک و یا سنتی در ایران ممنوع نبوده است حتی بعد از استعفاي آقای سیدمحمدخانی در زمان وزارت اشفاق و جایگزین شدن آقای میرسلیم در پست وزارت آن‌کندرها هم این نوع موسیقی در متقیه نبوده و هرچه بود کمکاری و زبان حرف زدن خود اهل فن موسیقی بود. گروه‌های پاپ و راک هم با انفعال ناگهانی در تابستان‌های ۷۷، ۷۸ و ۷۹ به روی صحنه آمدند و امروزه صدور جواز تکثیر با اجرای کنسرت‌های پاپ و راک گزینش سفت و سختی به‌اندازه زمان آقای میرسلیم ندارد و اگر موازای از عدم صدور و مجوز دیده می‌شود باز هم تقصیر نوازندگان و خوانندگان محترم است که شاید کمکاری فرموده‌اند.

۲۲ بهمن ۷۸ با بیست همگان (چون استعلامت خرید بلیت ۵۰۰۰ تومانی را نداشته و ندارم) در معیت یکی از اسانید محترم موسیقی و در حالی که چشم‌ام از حدفه نارامه بود شاهد آواز خاتم سوبرانوئی از ارمنستان بودیم که لید (آواز)‌هایی از اپرای رستم و سهراب اثر آقای چکولاریان را می‌خواند. چندینبار موسیقی فجر سال بعد (۷۹) هم دو خاتم آرتیستی موزارت و اشتراوس خواندند، سرپرگردانم و در پایون آقای مهاجرانی، خاتم کدبور و حجت‌الاسلام سیدهادی خاسمی را شناختم. در گوشه و کنار هم از برگزاری کنسرت‌های بانوان برای بانوان خبرهایی می‌شنویم که خبر

تازگی نیست ولی در مقایسه با کنسرت‌های خانگی سال‌های دهه ۶۰ و نیمه اول دهه ۷۰ که آدم را یاد سیدم سال پیش اروپا می‌اندازد در آن موقع هم موسیقی‌دانان در تفریبات خصوصی و خانه‌های اشراق کنسرت ترتیب می‌دادند. چند قدم به جلو محسوب می‌شود، از جشنواره بانوان هم نمی‌گویم که اظهار من الشمس است، اما صدا و سیما جمهوری اسلامی نیز در ماه‌های اخیر دو حرکت و گام بلند برداشت یکی پخش نوازندگان به هنگام اجرای سازشان بود و دیگری پخش صدای سوبرانوئی با سابقه که بر روی آنتن سلیم حضرت مریم (س) شنیده می‌شد. وزارت محترم بازرگانی نیز در کتابی که هر ساله در مورد تعرفه‌های گمرکی عرضه می‌دارد واردات و تعرفه‌های گمرکی انواع سازها را با دقت و موسکالی قابل تحسین جدول‌بندی کرده و در اختیار عموم قرار داده است. اکنون خبر از تشکیل یکی دو ارکستر سمفونیک جدید می‌شنویم که از همین سازهای وارداتی جمع‌وجور شده است، دیگر مانند دهه ۶۰ نیست که فقط یازده آموزشگاه موسیقی جواز کار داشتند. شهرهایی مانند رشت، اصفهان، شیراز و تبریز فعلاً تر از گذشته شده‌اند تعداد علاقمندان موسیقی در ایران کم نیست. خیابان جمهوری تهران چهره‌ی متفاوت با ۵ سال پیش دارد، جشنواره‌های موسیقی و مسابقات موسیقی هر ساله بر تعداد شرکت‌کنندگان خود می‌افزایند. این‌ها که برشمرده‌ام فقط مختصری از توسعه نسبی موسیقی در چند سال اخیر است. باور نمی‌کردیم که صدای خاتم‌ها در کستی در معرض فروش عموم قرار گیرد. به‌رحال تهیه‌کنندگان این آلبوم فکر نکرده تیریدمانده به حافظه فشار آوردم و یاد برنامه صبح جمعه با شما چند سال پیش افتادم که در آن جا هم فکر دختران به‌صورت مونوفونیک به همراهی آرگ می‌خواندند و بعدها نوازشان هم به بازار آمد. بنابراین پس‌زمینه‌ی نسبتاً محکم برای ورود آلبوم کنسرت موسیقی ایرانی بعد از انقلاب به‌طور رسمی با صدای خاتم شنیده در معرض تفاوت عموم قرار گرفته آمده و مهیا بوده است.

دوم، انجمن موسیقی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران از روز اول دی ۸۰ رسماً آغاز به‌کار کرد. خبر مسرت‌بخشی برای جامعه موسیقی ایران بود. پس خانواده‌هایی که اعضای معلول جسمی و فکری دارند می‌توانند با مراجعه به این مرکز دردل این بیماران نور امید ببایند. لازم به ذکر است که بیماران فوق‌کامان به مصرف دارو ادامه خواهند داد و کاردرمانی موسیقی مزید بر فعالیت‌های درمانی آنان به‌کار خواهد رفت.

قدردانی

بدین وسیله از تمام دست‌اندرکاران همایش بزرگداشت جهان پهلوان تختی کمال تشکر و سپاس را دارم. آقای رسول خاندان، بزرگوار و فروتن بود. مرشدها با گذشت و پهلوان صفت بودند و عالی‌نواختند. شیرخدا لطف برنامه بود. استاد عصری نقل بی‌گمی است. بازگرن برنامه به‌دوش آقای مصطفی مرابختی بود که هم ملودی را زیبا سرودند و هم مدیر اجرایی لایقی هستند. همچنین مراتب تشکر و قدردانی خویش را از رهبر گروه کر دانشگاه تربیت‌مدرس، اعضاء ارکستر مجلسی (کلاسیک) صدا و سیما و ارکستر سازهای ملی صبا دارم. دم آقای رفعتی خواننده خوش صدایم گرم. چهارگانه را بیاد دارم. این ترکیب ۱۵۰ نفره، اعتماد کردند، منت گذاشتند و اسکان هدایت نهایی را به اینجانب سپردند، پس در بیستم دی ماه ۱۳۸۰ اورا تری‌وی بیستم‌مردن جهان پهلوان تختی در تالار باشکوه همایش‌های وزارت کشور در حضور قریب به ۴۰۰۰ نفر به‌روی صحنه رفت. از اشتباه و نقصان بیری نبودم و نبودیم چون شناسیم از خانواده محترم جهان پهلوان تختی بپوش می‌طلبم که نتوانستم متذکر شوم. روح آن روئشاد حاضر بود. قابل نبودم.